

TEMATICKÉ OKRUHY K SOUBORNÉ ZKOUŠCE Z DĚJIN 20. STOLETÍ:

Obecné dějiny

1. Problémy periodizace XX. století. Soudobé dějiny – vymezení, témata. Historikerstreit
2. Důležité zdroje pramenů k evropským/světovým dějinám XX. století, základní literatura
3. Sociální a ekonomický vývoj ve XX. století
4. Základní proměny společnosti evropské civilizace a vědeckotechnický pokrok v průběhu XX. století
5. Kultura jako reflexe dějin XX. věku. Kultura a moc. Kultura a fenomén masovosti.
6. Role náboženství a náboženských institucí v evropských a mimoevropských společnostech
7. Nacionalismus, typy, význam a způsoby řešení národnostních konfliktů
8. Migrace jako charakteristický fenomén XX. století. Typy, příčiny a důsledky.
9. První světová válka jako formující událost XX. století (průběh, revoluce hodnot)
10. Versailleský systém jako projekt nového světového pořádku. Očekávání, problémy a výsledky
11. Vývoj a krize mezinárodního systému v Evropě mezi válkami
12. Demokratizace evropských společností, totalitní a autoritativní ideologie jako alternativa k demokratickému uspořádání společnosti. Role ideologií.
13. Vývoj evropských velmocí v meziválečném období (Anglie, Francie, Británie, Německo, Itálie)
14. Středoevropské státy 1918-1945. Mezi demokracií a totalitou. Problém pojmu Střední Evropa.
15. Mezinárodní vztahy a politika před a v průběhu II. světové války
16. Průběh a rozhodující ekonomické, politické a vojenské momenty druhé světové války
17. Výsledky II. světové války, nové uspořádání světa, otázka poválečného Německa
18. Formování tzv. východního bloku. Stalinizace zemí střední a východní Evropy.
19. Poválečná obnova západní Evropy. Politické uspořádání a vývoj v jednotlivých státech Hospodářský zázrak vs. hospodářské problémy.
20. Základní vývojové momenty projektu evropské politické a hospodářské integrace
21. Studená válka, pojem, periodizace, události
22. Mocenský vývoj ve východní Evropě v 50.–60. letech
23. Mocenský vývoj ve východní Evropě v 70.–80. letech
24. Uvolňování a krize v mezinárodních vztazích v 50. a 60. letech
25. Uvolňování a krize v mezinárodních vztazích v 70 a 80. letech
26. Eroze a rozpad koloniálního systému. Problémy a nestabilita nástupnických států. Dekolonizace
27. Vývoj evropských velmocí po II. světové válce (Anglie, Francie, Británie, Německo, Itálie)
28. Základní rysy vývoje USA
29. Základní vývojové rysy Ruska, resp. SSSR
30. Základní rysy vývoje Číny
31. Základní rysy vývoje Japonska
32. Základní rysy vývoje Latinské Ameriky
33. Blízký a střední východ
34. Krizové momenty komunistických režimů a jejich překonávání. Rozklad komunistické ideologie a moci

35. Rozpad východního bloku
36. Problém tzv. globalizace ve 20. století (ekonomika, ideologie, kultura, životní styl)

České/československé dějiny

1. Periodizace českých/československých dějin XX. století, soudobé dějiny v českém prostředí, vymezení, témata
2. Důležité zdroje pramenů k českým dějinám XX. století, základní literatura
3. Věda a technika ve XX. století
4. Kultura a školství ve XX. století
5. Podoba a vývoj poměru mezi Čechy a Slováci ve XX. století
6. Vztahy mezi Čechy a Němci, jejich vývoj a vyústění ve XX. století
7. Národnostní a religiozní situace ve XX. století
8. Podkarpatská Rus, geografické proměny státu ve XX. století
9. Vývoj státní správy a územně-administrativního uspořádání v letech 1918-1993
10. Československo součástí střední Evropy, vztahy se sousedními státy ve XX. století
11. Vznik samostatného Československa
12. Československá zahraniční politika 1918-1938
13. Ústava a politický systém první republiky. Politické strany
14. "Hrad" a "Pětka"
15. Nejdůležitější momenty politického soupeření ve 20. letech
16. Ekonomický vývoj meziválečné ČSR, sociální otázka
17. Československá krize
18. Komunismus a fašismus na československé politické scéně
19. Proměny společnosti a každodenního života za první republiky
20. Politická krize a rozpad první ČSR
21. Politika a společnost v období tzv. druhé republiky
22. Okupace Československa, nacistická politika a způsob správy Protektorátu a území přivtělených k říši.
23. Slovenský stát (1939-1945) a jeho role v nacistickém uspořádání střední Evropy
24. Česká společnost za okupace. Problematika odboje a kolaborace
25. Obnova československého státu v zahraničí, zahraniční odboj
26. Osvobození Československa, vznik, podoba a základní problémy „lidové demokracie“ v období tzv. třetí republiky
27. Národní a sociální revoluce. Nucené a řízené migrace obyvatel a přesuny majetku.
28. Československo součástí sovětské sféry vlivu, nástup komunismu k moci
29. Politický systém komunistického Československa, politické strany, společenské organizace
30. Padesátá léta – konsolidace komunistické moci a řízená transformace společenských a ekonomických struktur. Přežívání stalinismu
31. Šedesátá léta – pokus o reformu systému a její problémy. Východiska, průběh a konec tzv. Pražského jara

32. Období „normalizace“ – politické, sociální a hospodářské charakteristiky
33. Odpor a odboj proti komunismu: Exil, disent po roce 1968. Problematika třetího odboje.
34. Proměny společnosti a každodenního života v 2. polovině XX. století
35. Ekonomický vývoj v 2. polovině XX. století
36. Československá zahraniční politika 1945-1993
37. Sametová revoluce
38. Polistopadová „transformace“ a vznik České republiky